

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 listopada 2012 roku skierowanym do Sądu Okręgowego w Białymstoku powodowie P. P., A. O. i H. W. wspólnicy spółki cywilnej (...) s.c. (...), A. O., H. W. z siedzibą w Ł. wnieśli o zasądzenie solidarnie na rzecz powodów od pozwanych (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwoty 115.260,00 złotych z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że w dniu 15 czerwca 2012 r. w W. zawarła z pozwanymi (...) sp. z o.o. umowę, której przedmiotem było wykonanie robót związanych z budową obiektu przy ul. (...) w P. P. Ł. (...), polegających na dostawie i montażu stolarki drzwiowej i okiennej zgodnie z projektem budowlanym i innymi dokumentami stanowiącymi załącznik do umowy. Z tytułu wykonanych na tej podstawie przez powodów robót nie została zapłacona należność dochodzona pozwem.

{pozew k. 3-6 (I) akt sprawy X GC 716/13 [dalej oznaczanych jako (I)]}

Nakazem zapłaty z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie VII GNc 458/12 Sąd Okręgowy w Białymstoku uwzględnił powództwo w całości.

(nakaz k. 41(I))

W sprzeciwie z dnia 13 grudnia 2012 roku pozwana (...) sp. z o.o. zaskarżyła nakaz zapłaty w całości i wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Przed wdaniem się w spór pozwana zgłosiła zarzut niewłaściwości sądu ze względu na klauzulę prorogacyjną stron zamieszczoną w punkcie 10 ust. 2. Ogólnych Warunków (...) sp. z o.o., stanowiących integralną część łączącej strony umowy. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana podniosła, że nie doszło do odbioru prac wykonanych przez powodów przez osobę upoważnioną do reprezentowania pozwanej, a tym samym pozwana nie odebrała od powodów świadczenia wynikającego z umowy. Konsekwencją tego był brak uprawnienia powodów do wystawienia faktury VAT z dnia 24 sierpnia 2012 roku, która stanowi podstawę roszczenia. Pozwana podniosła również, że powodowie nie wykazali doręczenia faktury VAT pozwanej. Nadto pozwana zgłosiła zarzut potrącenia kwoty 42.355 złotych. Na kwotę tą składa się kara umowna za opóźnienia w wysokości 2.500 euro za każdy dzień opóźnienia, nie wyższa jednak niż 20% wynagrodzenia netto, które wynosi 197.000 złotych, kwota 2.364 złotych tytułem pokrycia kosztów mediów na placu budowy oraz kwota 591 złotych tytułem kosztów związanych z ubezpieczeniem.

(sprzeciw k. 45-51(I))

Postanowieniem z dnia 11 lipca 2013 roku Sądu Okręgowy w Białymstoku uznał się za niewłaściwy i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi X Wydział Gospodarczy.

(postanowienie k. 189-190 (I))

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 22 sierpnia 2013 roku powodowie podtrzymali wszystkie twierdzenia oraz wnioski zawarte w pozwie.

(odpowiedź na sprzeciw k. 207-214(I))

Na rozprawie z dnia 13 grudnia 2013 roku pełnomocnik powoda poparł powództwo, wskazując, że kwota zgłoszona do potrącenia w niniejszym postępowaniu została zgłoszona również do potrącenia w postępowaniu toczącym się przed Sądem Okręgowym w Łodzi pod sygnaturą akt X GC 384/13. Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa, modyfikując zarzut potrącenia, podwyższając go o kwotę 64.820,41 złotych, łącznie określając zarzut potrącenia na kwotę 107.175,41 złotych.

(protokół k. 249-251(I))

W kolejnym pozwie z dnia 7 marca 2013 roku skierowanym do Sądu Okręgowego w Łodzi powodowie wnieśli o zasądzenie solidarnie na rzecz powodów od pozwanych (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwoty 119.239,00 złotych z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu strona powodowa ponownie powołała się na umowę z dnia 15 czerwca 2012 r., której przedmiotem było wykonanie robót związanych z budową obiektu przy ul. (...) w P. P. Ł. (...), polegających na dostawie i montażu stolarki drzwiowej i okiennej zgodnie z projektem budowlanym i innymi dokumentami stanowiącymi załącznik do umowy. Z tytułu wykonanych na tej podstawie przez powodów robót nie została zapłacona część należności dochodzona pozwem.

{pозew k. 2-6 akt sprawy X GC 384/13 [dalej oznaczanych jako (II)]}

Nakazem zapłaty z dnia 18 marca 2013 r. w sprawie X GNc 346/13 Sąd Okręgowy w Łodzi uwzględnił powództwo w całości.

(nakaz k. 44(II))

W sprzeciwie z dnia 11 kwietnia 2013 roku pozwana (...) sp. z o.o. zaskarżyła nakaz zapłaty w całości i wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana podniosła, że nie doszło do odbioru prac wykonanych przez powodów przez osobę upoważnioną do reprezentowania pozwanej, a tym samym pozwana nie odebrała od powodów świadczenia wynikającego z umowy. Konsekwencją tego był brak uprawnienia powodów do wystawienia faktury VAT z dnia 24 sierpnia 2012 roku, która stanowi podstawę roszczenia. Pozwana podniosła również, że powodowie nie wykazali doręczenia faktury VAT pozwanej, przez co świadczenie nie jest jeszcze wymagalne. Nadto pozwana zgłosiła zarzut potrącenia kwoty 1.776,75 złotych, stanowiącej 1,5% wynagrodzenia należnego powodom z tytułu pokrycia kosztów budowy oraz ubezpieczenia.

(sprzeciw k. 51-57(II))

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 10 maja 2013 roku powodowie podtrzymali wszystkie twierdzenia oraz wnioski zawarte w pozwie.

(odpowiedź na sprzeciw k. 207-214(II))

Postanowieniem z dnia 25 marca 2014 r. wydanym na rozprawie Sąd postanowił połączyć powyższe dwie sprawy do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

(protokół k. 301-302(II))

Na podstawie oświadczenia z dnia 13 sierpnia 2013 roku do postępowania wstąpił nadzorca sądowy spółki (...) sp. z o.o., wobec której Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2013 roku ogłosił upadłość z możliwością zawarcia układu.

(oświadczenie k. 201-202 (I), k. 163-164(II))

W piśmie z dnia 29 października 2013 roku pełnomocnik pozwanej zmodyfikował podnoszony zarzut potrącenia, wskazując, że pozwanej przysługuje wierzytelność w kwocie 64.820,41 złotych, na którą to składają się, oprócz wskazywanych już kosztów budowy i ubezpieczenia oraz kar umownych, koszty wykonania zastępczego w kwocie 61.185,76 złotych.

(pismo k. 196-197 (II))

W piśmie z dnia 27 grudnia 2013 roku pełnomocnik powodów uznał zasadność zarzutu potrącenia roszczenia pozwanej w zakresie kwoty 3.634,65 złotych.

(pismo k. 261-271 (II))

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Obie strony są przedsiębiorcami, zajmującymi się robotami budowlanymi i pozostającymi w stałej współpracy gospodarczej.

(niesporne)

Pozwana (...) sp. z o.o. zawarła z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę o wykonanie robót budowlanych na działkach gruntu oznaczonych numerami (...) (wcześniej (...)), (...) (wcześniej (...)), (...), (...), (...) i (...) przy ul. (...) w P. P. Ł. (...). Prace miały obejmować budowę hali magazynowej o powierzchni 15.009 m⁽²⁾ wraz z częścią biurową o powierzchni 1.398,6 m⁽²⁾, którego najemcami miały być przedsiębiorstwa (...). Pozwana część prac zleciła powodom na podstawie umowy o podwykonawstwo nr (...) z dnia 15 czerwca 2012 roku. Świadczenie powodów miało obejmować dostawę i kompleksowy montaż stolarki drzwiowej i okiennej zgodnie z przedstawionym projektem budowlanym, decyzją o pozwoleniu na budowę oraz innymi dokumentami. Termin zakończenia prac dla budynku dla najemcy firmy (...) określony był na okres od dnia 15 lipca 2012 roku, a dla budynku dla najemcy Banty – okres od dnia 5 sierpnia 2012 roku do dnia 10 sierpnia 2012 roku. Za wykonanie prac powodowie mieli otrzymać wynagrodzenie w kwocie 167.400,00 złotych netto, powiększonej o podatek od towarów i usług (...). Zapłata miała następować na podstawie wystawianych przez powodów miesięcznych faktur VAT, tworzonych w oparciu o zaakceptowane przez pozwaną protokoły wykonanych prac. Strony zobowiązały się dokonywać odbiorów częściowych po zakończeniu prac zanikających lub ulegających zakryciu, odbioru wstępnego po zakończeniu wszystkich prac oraz odbioru ostatecznego po usunięciu wszystkich wad i usterek ujawnionych podczas wstępnego odbioru. Wszystkie odbiory miały być potwierdzone odpowiednimi protokołami przez strony. Ponadto strony ustaliły w umowie kary umowne za opóźnienia w zakończeniu prac w wysokości 5.000 euro za każdy dzień opóźnienia, ale w wysokości nie wyższej niż 20% wynagrodzenia oraz za wypowiedzenie lub odstąpienie od umowy w wysokości 10% wynagrodzenia. Pozwana uprawniona była do dochodzenia odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonych kar umownych. Integralną częścią umowy były Ogólne Warunki Umowne. Na ich podstawie zleceniobiorca, czyli powodowie zobowiązali się zapłacić na rzecz pozwanej kwoty stanowiącej 1,2% należnego wynagrodzenia w zamian za zapewnienie w czasie prowadzenia prac dostaw wody, elektryczności, gazu, odprowadzania ścieków sanitarnych, wody deszczowej i gruntowej oraz ochrony, a także kwoty stanowiącej 0,3% wynagrodzenia tytułem kosztów związanych z ubezpieczeniem budowy. Dodatkowo powodowie udzieli pozwanej zabezpieczenia należytego wykonania umowy poprzez zatrzymanie czasowe o wartości 5% zafakturowanej kwoty netto z każdej płatności dokonywanej na rzecz powodów tytułem należytego wykonania umowy; zwrot tej kwoty nastąpić miał w terminie 30 dni roboczych od dnia usunięcia wad i usterek oraz zatrzymania czasowego na okres obowiązywania gwarancji i rękojmi o wartości 5% zafakturowanej kwoty netto z każdej płatności tytułem zabezpieczenia wad i usterek; zwrot tej kwoty miał nastąpić w terminie 30 dni roboczych od dnia zakończenia okresu obowiązywania gwarancji i rękojmi.

(umowa k. 17-20 (I), k. 17-20 (II), ogólne warunki umowne k. 27-34 (I), k. 33-40 (II))

Powyższa umowa została zmieniona przez strony aneksem (...) A01 z dnia 2 sierpnia 2012 roku. Na jego podstawie strony zmieniły zakres prac, zobowiązując powodów do dokonania montażu stolarki w jeszcze jednym budynku, którego najemca była firma (...). Wpłynęło to na wysokość wynagrodzenia, które zostało ustalone na kwotę 197.000 złotych powiększoną o podatek VAT, a także na termin zakończenia prac, który został określony dla budynku dla najemcy R. na dzień 20 sierpnia 2012 roku, a dla pozostałych budynków na dzień 27 sierpnia 2012 roku. Aneksem zmniejszono również karę umowną za opóźnienia z kwoty 5.000 euro do kwoty 2.500 euro za każdy dzień opóźnienia.

W umowie dopisano także uprawnienie powodów do wstrzymania prowadzonych prac, gdy pozwana opóźnia się z zapłatą należności z tytułu prawidłowo wystawionej faktury VAT powyżej 14 dni.

(aneks do umowy k. 21-24 (I), k. 21-25(II), zeznania świadka W. A. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. k.194(II) 0:26:00 i dalej, 0:45:00, zeznania świadka I. T. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. k.194(II) 01:15:30 i dalej)

Kolejnym aneksem z dnia 1 lipca 2012 roku wprowadzono do umowy zmianę nazwy spółki powodów, która zmieniła się z (...) spółka cywilna P. P., A. O., H. W. na (...) spółka cywilna P. P., A. O., H. W..

(aneks nr (...) k. 38 (I))

W toku wykonywania umowy wielokrotnie dochodziło do przesunięcia terminu realizacji prac. Wynikało to z nieprzygotowania frontu robót przez pozwaną i niemożności rozpoczęcia prac.

Protokołem z dnia 10 lipca 2012 roku przesunięto termin realizacji na dzień 26 lipca 2012 roku, protokołem z dnia 18 lipca 2012 roku na dzień 30 lipca 2012 roku, protokołem z dnia 30 lipca 2012 roku na dzień 10 sierpnia 2012 roku, protokołem z dnia 8 sierpnia 2012 roku na dzień 11 sierpnia 2012 roku, protokołem z dnia 13 sierpnia 2012 roku na dzień 27 sierpnia 2012 roku, protokołem z dnia 20 sierpnia 2012 roku na dzień 10 września 2012 roku, protokołem z dnia 10 września 2012 roku na dzień 21 września 2012 roku i protokołem z dnia 24 września 2012 roku na dzień 1 października 2012 roku. Dokumenty te były tworzone odręcznie na terenie placu budowy i podpisywane przez pracowników obu stron. Członkowie zarządu pozwanej nie podpisywali tych protokółów, rzadko bywali na placu budowy.

Powodowie mieli już wcześniej zamówione materiały do wykonania stolarki i przygotowane elementy stolarki, którą mieli zamontować na terenie robót.

(protokoły k. 148-155(II), zeznania świadka W. A. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. 0:29:00 i dalej, 0:31:30, 0:33:00, 0:38:00 i dalej, 0:44:30 i dalej, 0:55:00, zeznania świadka S. P. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. k.194(II) 01:03:40 i dalej, zeznania świadka I. T. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. k.194(II) 01:18:00 i dalej, zeznania świadka M. P. (1) e-protokół rozprawy z dnia 10 marca 2014 r. k.235 (II) 0:14:00 i dalej, 0:21:00 i dalej)

Zmiany terminów rozpoczęcie i zakończenia prac wpłynęły na konieczność dokonywania kilku odbiorów prac. Prace dla najemców Ź. i R. wykonano częściami w sierpniu 2012 roku i zostały potwierdzone protokołem odbioru z dnia 22 sierpnia 2012 roku. Protokół ten podpisali W. A. ze strony powodów oraz M. P. (2) – kierownik kontraktu ze strony pozwanej. Protokół ten nie zawierał żadnych zastrzeżeń co do jakości wykonania prac.

(protokół odbioru k. 25(I), zeznania świadka W. A. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. 0:35:00 i dalej, zeznania świadka I. T. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. k.194(II) 01:23:00 i dalej, zeznania świadka M. P. (1) e-protokół rozprawy z dnia 10 marca 2014 r. k.235 (II) 0:12:0 i dalej, 0:16:00, 0:20:50)

Na tej podstawie powodowie wystawili fakturę VAT nr (...) z dnia 24 sierpnia 2012 roku. Opiewała ona na kwotę 125.460,00 złotych. Powodowie określili dla niej 45-dniowy termin płatności przypadający na dzień 8 października 2012 roku.

(faktura VAT k. 26 (I))

Kolejny odbiór prac miał miejsce dnia 24 września 2012 roku i dotyczył inwestycji dla najemcy Banta. Został on podpisany przez W. A. i T. K. – kierownika robót, pracownika pozwanej. Nie zawierał żadnych dodatkowych adnotacji dotyczących zastrzeżeń pozwanej.

(protokół odbioru k. 26 (II), zeznania świadka W. A. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. k.194(II) 0:36:00 i dalej, 0:39:30, 0:40:30, 0:50:00, zeznania świadka M. P. (1) e-protokół rozprawy z dnia 10 marca 2014 r. k.235 (II) 0:18:30 i dalej, 0:19:50, 0:26:30, 0:34:20 i dalej)

Po odbiorze prac powodowie wystawili pozwanej fakturę VAT nr (...) z dnia 25 września 2012 roku opiewającą na kwotę 118.449,66 złotych. Jej 45-dniowy termin płatności został wyznaczony na dzień 9 listopada 2012 roku. Faktura ta została odebrana dnia 10 października 2012 roku.

(faktura VAT k. 30 (II), potwierdzenie odbioru k. 32 i 101 (II))

Pomiędzy 24 września a 3 października 2012 r. strona pozwana we własnym zakresie dokonała montażu części elementów zleconych do wykonania powodom. Pomimo zaległości płatniczych pozwanej powodowie zakończyli wykonywanie zleconych im prac, kończąc je późnym wieczorem 3 października 2012 r. Po wykonaniu całego zakresu prac zleconych powodom powodowie reprezentowani przez współpracującego z nimi S. P. wystawili końcowy protokół odbioru prac z dnia 3 października 2012 roku. Protokół ten podpisał tylko przedstawiciel powodów – ich podwykonawca S. P.. Zawierał adnotację, że montaż stolarki odebrał kierownik robót M. P. (2) w dniu 4 października 2012 roku o godzinie 14, montaż odebrano bez uwag, bez zastrzeżeń, zgodnie z umową. Jego przedmiot obejmował stolarkę zewnętrzną, stolarkę wewnętrzną z wyłączeniem stałego przeszklenia wewnętrznego na piętrze w biurach w ilości 6 sztuk oraz 1 sztukę drzwi wewnętrznych. Protokół nie został podpisany przez nikogo ze strony pozwanej.

(protokół odbioru k. 27 (II), zeznania świadka W. A. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. k.194(II) 0:40:50, 0:50:30, 0:52:00, zeznania świadka S. P. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. k.194(II) 01:04:40 i dalej, zeznania świadka M. P. (1) e-protokół rozprawy z dnia 10 marca 2014 r. k.235 (II) 0:16:30 i dalej, 0:27:20, 0:30:30 i dalej)

Dnia 22 października powodowie wystawili fakturę VAT nr (...) na kwotę 5.842,50 złotych. Wskazany 7-dniowy termin płatności przypadał na dzień 29 października 2012 roku.

(faktura VAT k. 31 (II))

W protokole odbioru datowanym na dzień 6 listopada 2012 roku stwierdzono, że dnia 20 września 2012 roku całość obiektu została odebrana przez inwestora (...) sp. z o.o. i wskazano, że (...) sp. z o.o. nie zgadza się z listą usterek – część pozycji została usunięta, a część nie traktuje jako usterki. Obiekt uzyskał pozwolenia na użytkowanie w dniu 24 października 2012 r.

Do prac wykonanych przez powodów nie zostały zgłoszone zastrzeżenia, a usterki zgłaszane w trakcie wykonywania robót były usuwane w toku prac.

(protokół odbioru k. 28-29 (II), zeznania świadka I. T. e-protokół rozprawy z dnia 16 października 2013 r. k.194(II) 01:28:40 i dalej, zeznania świadka M. P. (1) e-protokół rozprawy z dnia 10 marca 2014 r. k.235 (II) 0:22:50 i dalej, 0:24:10)

Pomimo otrzymania faktur VAT pozwana nie uregulowała wynikających z nich należności.

(bezsporne)

Pismem z dnia 18 października 2012 roku pełnomocnik powodów wezwał pozwaną do zapłacenia kwoty 115.260 złotych wraz z odsetkami w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25 października 2012 roku. Kwota ta wynikała z pomniejszenia kwoty 125.460,00 złotych wynikającej z faktury VAT, o 10% wartości tytułem zabezpieczenia na podstawie punktu 8.10 ogólnych warunków umownych. W odpowiedzi z dnia 25 października 2012 roku pozwana oświadczyła, że kwota zobowiązania zostanie przez nią uregulowana niezwłocznie po wpływie środków od

inwestora, tj. w najbliższym tygodniu, na dowód czego przedstawiła wiadomość e-mail od przedstawiciela (...) sp. z o.o.

(wezwanie do zapłaty k. 35(I), odpowiedź pozwanej k. 36-37(I))

Pismem z dnia 22 stycznia 2013 roku pełnomocnik powodów wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 113.634,64 złotych, stanowiącej należność z tytułu faktury VAT nr (...) oraz kwoty 5.605,00 złotych z tytułu faktury VAT nr (...). Kwoty te wynikały z pomniejszenia wartości widniejących na fakturach VAT o 5%, tytułem zabezpieczenia udzielonego przez powodów na podstawie punktu 8.10.2 ogólnych warunków umownych. Łączna należność w kwocie 119.239,64 złotych miała być uiszczona w nieprzekraczalnym terminie do dnia 28 stycznia 2013 roku.

(wezwanie do zapłaty k. 41 (II))

Mimo upływu dodatkowych terminów do spełnienia świadczenia należności nie zostały uregulowane. (okoliczność niesporna)

Powyższy stan faktyczny jako zasadniczo niesporny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dowodów w postaci dokumentów prywatnych oraz zeznań świadków. Dowody te nie budziły wątpliwości co do swojej treści i prawdziwości. Zeznań świadków były zaś spójne, logiczne i zasadniczo potwierdzające okoliczności istotne dla sprawy wynikające ze zgromadzonych dokumentów. Dowody te stanowiły wystarczającą podstawę do poczynienia ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia sporu w obu połączonych sprawach.

W ustaleniach Sąd pominął dowód z przesłuchania stron, jako nie wnoszący do sprawy nic istotnego dla jej rozstrzygnięcia i jedynie potwierdzający ww. okoliczności. Sąd pominął również dowód z zeznań świadka K. (k. 288 odwrót), który nie pamiętał żadnych szczegółów tak dotyczących kwestii opóźnień w wykonaniu prac zleconych powodom i ich przyczyn, jak też ewentualnych usterek i terminów odbiorów prac powodów. Zauważyć można jednak, co ma znaczenie dla oceny innych dowodów w sprawie, że świadek potwierdził, iż prace te odbierały różne osoby, i że zostały one wykonane.

Jako okoliczność niesporną, jednakże nie mającą istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu Sąd potraktował fakt, iż osoby podpisane na protokołach odbioru robót powodów nie były upoważnione do składania oświadczeń woli czy reprezentowania pozwanej spółki oraz okoliczności podpisania protokołu odbioru końcowego na innej inwestycji, na której strony współpracowały.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest w przeważającej części zasadne i w tym zakresie zasługuje na uwzględnienie. W pozostałej zaś części należało je oddalić, jako bezzasadne.

W powyższym stanie faktycznym wskazać należy, że roszczenie powoda oparte jest na przepisach art. 647 k.c. i 647¹ k.c.

Zgodnie z pierwszym z nich przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Niewątpliwym jest, że przepisy o umowie o roboty budowlane odnoszą się także do stosunków pomiędzy tak generalnym wykonawcą a podwykonawcami, jak i pomiędzy dalszymi podwykonawcami. Na uwagę mieć trzeba, że wszelkie umowy o wykonanie nawet niewielkich prac budowlanych, zawierane przez inwestora z wykonawcą, powinny być poddane wymaganiom przepisów tego tytułu (...) (tak np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 października 2003 r., VI ACa 214/03; OSA 2005 nr 2, poz. 8, str. 47, Legalis), a zasadniczym kryterium rozróżnienia umowy o dzieło i umowy o roboty budowlane jest ocena realizowanej inwestycji stosownie do wymagań Prawa budowlanego (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 25 marca 1998 r., II CKN 653/97; OSNC 1998

nr 12, poz. 207, str. 40, Biul. Inf. Pr. 1998 nr 4, str. 2, PG 1998 nr 12, str. 1, Biul. Inf. Pr. 1999 nr 1, str. 30, Biul. Inf. Pr. 1999 nr 1, str. 30, Legalis).

Wszelkie ustalenia dokonane przez Sąd w tej sprawie jednoznacznie wskazują, że w świetle przede wszystkim zakresu prac - zarówno w stosunkach między inwestorem i generalnym wykonawcą, jak i co do prac objętych umową między podwykonawcą, czyli pozwaną a powodami jako jej podwykonawcami - nie tylko nie budził żadnych wątpliwości, ale i nie był przedmiotem sporu.

W ocenie Sądu Okręgowego powodowie sprostali ciężarowi udowodnienia faktu zawarcia i należytego wykonania umowy, co uprawniało ich do żądania zapłaty wynagrodzenia. Pozwana w sprzecznie podniosła jedynie zarzuty natury formalnej wywodząc, że nie zatwierdziła wykonanych przez powoda prac, nie podpisała protokołu odbioru (gdyż podpis pracownika nie może być utożsamiany z podpisem pozwanej), a faktura została wystawiona niezgodnie z zapisami umowy zawartej pomiędzy stronami.

Biorąc pod uwagę materiał dowodowy zaofiarowany przez powodów w postaci umowy, protokołów odbioru robót, faktur VAT oraz zeznań świadków, jak również ze względu na nieodniesienie się pozwanej do merytorycznego aspektu sprawy (pозwana nie zakwestionowała wykonania robót przez powoda ani ich prawidłowości, nie twierdziła, że dokonała zapłaty lub że do zapłaty nie jest zobowiązana) Sąd Okręgowy uznał roszczenie za wykazane tak co do zasady jak i co do wysokości.

O zakwalifikowaniu umowy łączącej strony jako umowy o roboty budowlane (nie zaś umowy o dzieło) zadecydowała treść ustaleń stron oraz przedmiot umowy. Analiza oświadczeń woli powodów i pozwanej, odzwierciedlonych w pisemnej umowie wskazywała, że umowa ta zawiera wszystkie elementy przedmiotowo istotne umowy o roboty budowlane. Powodowie jako wykonawcy zobowiązali się bowiem do oddania przewidzianego w umowie części obiektu budowlanego w postaci stolarki okiennej i drzwiowej, którą mieli wykonać zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a pozwana zobowiązała się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Pozwana domagając się oddalenia powództwa podnosiła, że faktura stanowiąca podstawę żądania zapłaty została wystawiona niezgodnie z umową, gdyż dwa protokoły odbioru zostały podpisane przez kierowników budowy, którzy nie byli uprawnieni w myśl umowy do zatwierdzania jakichkolwiek protokołów stanowiących podstawę do rozliczeń finansowych, trzeci zaś protokół odbioru nie został zaś w ogóle podpisany przez kogokolwiek ze strony pozwanej. Pozwana twierdziła, że kierownik budowy pełni jedynie funkcje określone przepisami prawa budowlanego i nie może składać w imieniu pozwanej oświadczeń woli. Jedynymi osobami uprawnionymi do podpisania protokołu byli prezes zarządu i zastępca prezesa zarządu pozwanej.

Ze stanowiskiem pozwanej nie sposób się zgodzić.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że oświadczenie o odbiorze robót jest tylko oświadczeniem wiedzy, że osiągnięty został rezultat określony w umowie o roboty budowlane, nie zaś oświadczeniem woli. Dla jego skuteczności nie jest zatem wymagane, by protokół odbioru robót został podpisany przez osoby uprawnione do reprezentowania pozwanej, tj. członków jej zarządu. Dokonanie czynności znamiennej w zakresie skutków prawnych, ale nadal tylko czynności faktycznej, jaką jest odbiór robót budowlanych, przez osobę inną niż ujawniona w Krajowym Rejestrze Sądowym, ale będącą przedstawicielem pozwanej w szerokim rozumieniu tego pojęcia, musi być uznane za skuteczne.

Należy podkreślić, że osoby, które w imieniu pozwanej podpisały dwa pierwsze protokoły odbioru, pełniły na budowie funkcję kierownika budowy (kontraktu), a zatem byli oni przedstawicielami zleceniodawcy (pозwanej) na budowie. Należy przy tym zauważyć, że umowa nie wskazywała, jakie konkretnie osoby będą uprawnione do dokonania odbioru robót, posługując się w tym zakresie jedynie ogólnym pojęciem „osób uprawnionych” (punkt 13.4.1 umowy). Nie

zawierała zatem dookreślenia, że chodzi o osoby uprawnione do reprezentacji pozwanej, nie wskazywała również z imienia i nazwiska osób uprawnionych do podpisania protokołów, a jedynie osoby, z którymi należy się kontaktować.

Podkreślenia wymaga, że kierownik budowy ma szeroki zakres uprawnień i obowiązków na budowie, wynikający min. z art. 22 ustawy Prawo budowlane. Pełni on samodzielną funkcję techniczną, dokonuje wpisów w dzienniku budowy i ma stały i bieżący wgląd w postęp prac, a także uprawnienia i umiejętności do dokonania ich oceny oraz wyrażania ewentualnych uwag pod adresem podwykonawców. Ma zatem, na etapie wykonawstwa robót budowlanych – najpełniejszą wiedzę o przebiegu procesu budowlanego prawidłowości i terminowości wykonywanych robót itp. Stąd też w praktyce gospodarczej wielokrotnie zdarza się, że to właśnie kierownik budowy podpisuje z ramienia zamawiającego protokół odbioru robót. Nie ma zatem w realiach niniejszej sprawy podstaw do utożsamiania zapisu umowy o konieczności podpisania protokołu odbioru przez uprawnione do tego osoby z koniecznością podpisania go przez członków zarządu pozwanej, tym bardziej w sytuacji, gdy kierownik budowy był przedstawicielem pozwanej na budowie.

Niezależnie od tego, wskazać trzeba, że w orzecznictwie przyjmuje się, że przy umowie o roboty budowlane, decydujące znaczenie dla powstania obowiązku zapłaty wynagrodzenia ma odbiór robót i choć regułą jest prowadzenie odbioru w formie pisemnej w postaci tzw. protokołu odbioru, skuteczne może być również dokonanie faktycznego odbioru bez sporządzania formalnego protokołu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 września 2005 roku, I ACA 222/05, OSA 2006/11/38). Oznacza to, że nawet w razie uznania, iż protokół odbioru powinien być podpisany przez osoby uprawnione do reprezentowania pozwanej zgodnie z KRS, to w realiach sprawy nie można było uznać, że do odbioru robót nie doszło, a zatem pozwana i tak byłaby zobowiązana do zapłaty. Niewątpliwie bowiem pozwanej znany był stan i zakres wykonanych robót, gdyż jej przedstawiciel na budowie (kierownik budowy (kontraktu)), miał bieżący wgląd w zakres prac i miał wiedzę o ich zakończeniu. Pozwana zaś zdała całość prac generalnemu wykonawcy, a ten inwestorowi, który odebrał od niej prace, a więc wiedziała, że zostały wykonane i akceptowała sposób ich wykonania. Obiekt został przedstawiony inwestorowi do odbioru i protokół odbioru został podpisany w dniu 6 listopada 2012 roku. Co więcej obiekt został dopuszczony do użytkowania zgodnie z pozwoleniem z 24 października 2012 r.

W realiach obrotu gospodarczego w praktyce często jest stosowana procedura, że inwestor podejmuje decyzje o przyjęciu robót bez zastrzeżeń, zgłoszeniu usterek lub odmowie przyjęcia robót (inspektorzy nadzoru z poszczególnych branż), a generalny wykonawca, ogranicza się do akceptacji tych decyzji i przenoszenia na odpowiednich podwykonawców obowiązku usunięcia wad robót ciężącego zgodnie z umową z inwestorem na generalnym wykonawcy. Tryb ten jest często stosowany zwłaszcza w przypadku inwestycji budowlanych o znacznym stopniu złożoności i wykonywana prac różnych branż przez ściśle wyspecjalizowanych przedsiębiorców na zasadzie kooperacji pionowej (umów podwykonawczych) i nie stanowi obecnie sytuacji nadzwyczajnej, występującej jedynie w niniejszej sprawie.

W pierwszej kolejności należy ocenić w tym kontekście przedstawienie całości inwestycji do odbioru inwestorowi pod koniec 2012 roku. W ocenie Sądu czynność ta zawiera w sobie co najmniej konkludentne oświadczenie o odebraniu robót od podwykonawców.

W świetle dorobku nauki prawa i orzecznictwa nie jest kwestionowane to, że odbiór dzieła może nastąpić w sposób dorozumiany, jeśli zamawiający przejmuje efekt prac i wykorzystuje go w sposób zgodny z jego przeznaczeniem społeczno- gospodarczym.

Zgodnie z utrwalonym poglądem w nauce i orzecznictwie, wydanie (oddanie) dzieła w rozumieniu przepisów k.c. stanowi czynność faktyczną przyjmującego zamówienie polegającą na wręczeniu wykonanej rzeczy, połączoną z wyraźnym lub dorozumianym oświadczeniem o uznaniu swego świadczenia za spełnione.

Dokonując wykładni normy art. 643 k.c., oddanie dzieła odróżnia się w orzecznictwie od jego odbioru jako aktu zamawiającego, będącego wykonaniem obowiązku określonego normą art. 643 k.c. (konsekwencją oddania lub wydania dzieła i potwierdzającego spełnienie świadczenia przez przyjmującego zamówienie).

Jeżeli dzieło nie jest rzeczą albo nie wymaga przeniesienia posiadania na zamawiającego - jego odebranie sprowadza się do samego oświadczenia przyjmującego zamówienie, stwierdzającego wykonanie zobowiązania. To oświadczenie może przejawiać się jedynie w czynnościach faktycznych przyjmującego zamówienie (por. np. wywody zawarte w uzasadnieniu wyroku SN z 26 lutego 1998, I CKN 520/97, OSNC 1998/10/167 i tam powołane wcześniejsze orzecznictwo Sądu Najwyższego, wywody zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1997 r., II CKN 446/97, OSNC 1998/4/67, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 września 2005 I ACa 222/05, OSA 2006/11/38).

Odnosząc powyższe uwagi do umów podwykonawczych realizowanych w toku szerszego procesu inwestycyjnego zmierzającego do wykonania obiektu budowlanego, stwierdzić należy, że przedstawienie przez generalnego wykonawcę całości obiektu do odbioru inwestorowi zawiera w sobie co najmniej dorozumiany wyraz woli odebrania robót od poszczególnych podwykonawców, których świadczenia składają się na gospodarczą całość stanowiącą świadczenie generalnego wykonawcy należne inwestorowi na podstawie umowy o roboty budowlane.

Przedstawiając całość prac inwestorowi generalny wykonawca czyni użytek ze świadczeń podwykonawców zgodny z zamierzonym celem umów o podwykonawstwo.

Prawne znaczenie odbioru sprowadza się do tego, że jeżeli wykonawca zgłosił zakończenie robót budowlanych, to inwestor zobowiązany jest dokonać ich odbioru, a w protokole z tej czynności należy zawrzeć ustalenia co do jakości wykonanych robót, w tym ewentualny wykaz wszystkich ujawnionych wad z terminami ich usunięcia lub oświadczeniem inwestora o wyborze innego uprawnienia przysługującego mu z tytułu odpowiedzialności wykonawcy za wady ujawnione przy odbiorze, zaś odmowa odbioru robót przez inwestora jest uzasadniona jedynie w przypadku, gdy przedmiot zamówienia został wykonany niezgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej lub wady są na tyle istotne, że obiekt nie nadaje się do użytkowania. Jeżeli jednak inwestor z przyczyn leżących po jego stronie uchybia obowiązkowi odbioru robót, to następują skutki zwłoki po jego stronie i takie zachowanie pozostaje bez wpływu na roszczenie wykonawcy, który uprawniony jest do żądania wynagrodzenia, a roszczenie wykonawcy staje się wymagalne z chwilą, w której po spełnieniu obowiązków przez wykonawcę, odbiór winien nastąpić (tak wyrok Sadu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 grudnia 2014 r. I ACa 629/14, LEX nr 1602873).

Na tej podstawie Sąd uznał, że powodowie wykazali zasadność swojego roszczenia i uwzględnił powództwo zasądzając na jego rzecz kwoty wynikające z faktury VAT, pomniejszone o koszty zabezpieczenia udzielonego przez powodów.

Co do kwoty będącej podstawą pozwu z dnia 5 listopada 2012 roku, Sąd mając na względzie stanowisko powodów, uwzględnił zarzut obniżenia wynagrodzenia powodów o kwotę 3.634,65 złotych, stanowiącej 1,5% wartości faktury VAT, którą to kwotę powodowie zobowiązali się pokryć tytułem pokrycia kosztów mediów na terenie budowy oraz ubezpieczenia prac (punkt 8.10 ogólnych warunków umownych). Kwota ta została uznana przez pełnomocnika powodów w piśmie z dnia 27 grudnia 2013 roku.

Sąd nie uwzględnił zarzutu potrącenia w pozostałej wysokości, gdyż jak wynika z powyższej argumentacji doszło do skutecznego odbioru prac, zatem powodowie nie byli w zwłóce.

Wszelkie zaś opóźnienia z rozpoczęciem prac wynikały z winy pozwanej, której działania niejako poprzedzały prace powodów i to od właściwego przygotowania przez nią terenu frontu robót rozpoczęcie wykonywania montażu stolarki okiennej i drzwiowej przez powodów. Sąd nie uwzględnił również potrącenia tytułem kosztów prac zastępczych wobec braku ku temu podstaw.

Możliwość skorzystania z instytucji wykonania zastępczego jest bowiem opatrzone pewnymi rygorami, których strona pozwana w niniejszej sprawie nie dopełniła (art. 636 § 1 k.c. w zw. art. 656 k.c.)

Ponadto wskazać należy, że potrącenie jest czynnością materialnoprawną, którą dokonuje się przez oświadczenie złożone drugiej stronie i wywołuje skutek w postaci wzajemnego umorzenia się wierzytelności do wysokości wierzytelności niższej (art. 498 § 2 k.c. i art. 499 k.c.). Oświadczenie o potrąceniu może być składane poza

postępowaniem toczącym się z powództwa wierzyciela wzajemnego i podlega ogólnym przepisom, co do sposobu i chwili złożenia (art. 60 i 61 k.c.). Jeżeli zostanie złożone skutecznie, ze względu na skutek umarzający, tworzy nową treść stosunku prawnego między stronami. W razie dojścia do procesu o roszczenie wierzyciela wzajemnego, obrona pozwanego nie może polegać na podniesieniu zarzutu potrącenia, lecz zarzutu nieistnienia roszczenia powoda ze względu na umorzenie wierzytelności przed wszczęciem procesu. Natomiast w trakcie postępowania sądowego uprawniony może połączyć w jednym oświadczeniu obie czynności: złożenie oświadczenia woli o potrąceniu i zgłoszenie zarzutu potrącenia. Konieczne jest przy tym odróżnienie zarzutu potrącenia jako czynności materialnoprawnej, której celem jest lub było doprowadzenie do wygaśnięcia zobowiązania od procesowego zarzutu potrącenia mającego na celu oddalenie powództwa w całości lub w części. W trakcie postępowania sądowego uprawniony może połączyć w jednym oświadczeniu obie czynności: złożenie oświadczenia o potrąceniu i zgłoszenie zarzutu potrącenia (por. uzasadnienie uchwał Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2007 r., III CZP 58/07, OSNC 2008/5/44 i z dnia 13 października 2005 r., III CZP 56/05, OSNC 2006/7-8/119; wyrok Sądu Najwyższego z 10 sierpnia 2010 r., I PK 56/10, OSNP 2011/23 24/295). Oświadczenie o potrąceniu dla swojej ważności nie wymaga określonej formy, może być złożone w postaci pisma procesowego, z tym, że pismo to musi pochodzić od uprawnionej strony i wyrażać wolę ukształtowania stosunków prawnych w sposób przewidziany w art. 498 § 2 k.c. Pogląd o możliwości kwalifikowania pism procesowych, jako określonych oświadczeń woli jest powszechnie akceptowany zarówno w orzecznictwie jak i piśmiennictwie, przy czym ze względu na treść art. 60 k.c., oświadczenia te nie wymagają formy szczególnej wystarczającą jest, że w dostatecznym stopniu ujawniają treść i wolę dokonania potrącenia (por. uchwała Sądu Najwyższego z 11 września 1997 r., III CZP 39/97, OSNC 1997/12/191; wyrok Sądu Najwyższego z 4 lutego 2004 r., I CK 181/03, Lex nr 163977). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, iż przewidziany w art. 91 k.p.c. zakres umocowania pełnomocnika procesowego nie uprawnia go do złożenia materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu. Jednak założenie celowego działania mocodawcy w kierunku wygrania procesu pozwala uznać, że zakresem umocowania strona objęła także złożenie w jej imieniu określonego oświadczenia woli, jeżeli jest to niezbędne dla obrony jej praw w procesie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lutego 2004 r., I CK 181/03, Lex nr 163977).

W przypadku przyjmowania przez pełnomocnika procesowego strony w imieniu mocodawcy oświadczeń kształtujących jego sytuację materialnoprawną, nie sposób rozszerzać zakresu pełnomocnictwa przez wykładnię celowościową, skoro z procesowego punktu widzenia byłoby to niekorzystne dla strony rozszerzenie zakresu umocowania wywołujące skutek w postaci dojścia do adresata materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu. Nie można zatem aprobować tezy jakoby taki zakres pełnomocnictwa był efektem celowego działania mocodawcy nakierowanego na wygranie procesu (por. wyroki Sądu Najwyższego z 12 października 2007 r., V CSK 171/07, Lex nr 485894 i z dnia z 10 sierpnia 2010 r., I PK 56/10, OSNP 2011/23-24/295).

Skoro oświadczenie o potrąceniu może wyrzucić skutek dopiero z chwilą dojścia do adresata (art. 61 k.c.), to zawarte w odpowiedzi na pozew oświadczenie o potrąceniu doręczone jedynie nieumocowanemu do jego przyjęcia pełnomocnikowi powoda nie może być ocenione jako skuteczne (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2013 r., II CSK 476/12, LEX nr 1314394).

W rozpoznawanej sprawie o ile można by przyjąć, iż pełnomocnik powodów był umocowany do podejmowania czynności materialno-prawnych (pełnomocnictwo k. 8), o tyle z zakresu umocowania pełnomocnika pozwanej (pełnomocnictwo k. 58) wprost wynika, iż ma ono wyłącznie charakter procesowy, wobec czego zarzut potrącenia zgłoszony przez tego pełnomocnika, nie może być uznany za skutecznie dokonaną czynność cywilnoprawną i wobec braku wcześniejszego oświadczenia samej strony o dokonanym potrąceniu w dalszej konsekwencji nie może wywierać skutków procesowych.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zasądzając kwotę 111.625,35 złotych, dochodzoną pozwem z dnia 5 listopada 2012 roku wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 10 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 119.239 złotych wraz z odsetkami ustawowymi dnia 25 listopada 2012 roku do dnia zapłaty.

Pismem z dnia 18 października 2012 roku pełnomocnik powodów wezwał pozwaną do zapłaty należnej kwoty z tytułu faktury VAT nr (...), w terminie do dnia 25 listopada 2012 roku, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Wobec braku zwrotnego potwierdzenia odbioru wezwania należy uznać, że zostało ono otrzymane dnia 25 października 2012 roku, gdyż z tą datą pozwana wysłała odpowiedź na wezwanie uznając roszczenie i zobowiązując się je uiścić w najbliższym tygodniu. Od tej daty zaczął biec 45-dniowy termin płatności ustanowiony w punkcie 3.4 ogólnych warunków umownych. Termin ten upływał dnia 9 grudnia 2012 roku, a od dnia 10 grudnia 2012 roku pozwana opóźniała się ze spełnieniem świadczenia, co uzasadnia zasądzenie od niej od tej daty odsetek ustawowych.

Faktura VAT stanowiąca podstawę pozwu z dnia 7 marca 2013 roku została odebrana przez pozwaną dnia 10 października 2012 roku. Od tego dnia zaczął biec 45-dniowy termin płatności określony w punkcie 3.4 ogólnych warunków umowy. Upłynął on dnia 24 listopada 2012 roku, a od dnia 25 listopada 2012 r. pozwana opóźnia się z zapłatą. Uzasadnia to zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty 119.239 złotych właśnie od tej daty do dnia zapłaty.

W pozostałym zakresie, tj. w zakresie kwoty 3.634,65 złotych oraz w zakresie odsetek od w/w kwot, Sąd oddalił powództwo jako niezasadne. Zauważyć bowiem należy, iż strona powodowa, pomimo uznania zasadności roszczenia pozwanych w zakresie obniżenia należnego jej wynagrodzenia o ww. kwotę nie cofnęła powództwa w tym zakresie, co skutkowało jego oddaleniem w tej części. Mając na uwadze, iż zarzut obniżenia wynagrodzenia o tę kwotę pozwana zgłosiła w obu połączonych sprawach, Sąd uznał jego zasadność tylko w jednej z nich i obniżył to wynagrodzenia w przypadku sprawy, w której wcześniej zostało wytoczone zarówno powództwo, jak i zgłoszono ten zarzut.

Oddalenie powództwa w zakresie ustawowych odsetek wynika z faktu, iż w obu połączonych sprawach, terminy wymagalności roszczeń w nich dochodzonych, choć zgodne z fakturami, w których stwierdzono te należności to jednak nie odpowiadają one terminom zapłaty należności wynikającym z umowy stron.

O kosztach procesu w obu połączonych Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. (w sprawie II) i art. 100 zdanie 2 k.p.c. (w sprawie I) w zw. z art. 105 § 2 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za obciążając nimi pozwanych w całości jako przegrywających sprawę w całości (w sprawie I) i w przeważającej części (w sprawie II). Co prawda powodowie ulegli co do odsetek w obu sprawach, ale nie wliczają się one do wartości przedmiotu sporu, a w sprawie II przegrali jedynie co do kwoty nieco ponad 3 tysięcy zł co wobec roszczenia przekraczającego 110 tysięcy zł. stanowi niewielką część w.p.s.

Na koszty postępowania złożyły się w sprawie o sygnaturze akt. X GC 384/13 koszty opłaty sądowej poniesionej przez powoda w kwocie 5.962 złote, koszty dojazdu na rozprawę w kwocie 1.569,66 złotych oraz koszty zastępstwa procesowego powodów (wynagrodzenie pełnomocnika stosownie do wartości przedmiotu sporu wraz z opłatą skarbową), a także koszty postępowania zabezpieczającego prowadzone w związku z niniejszym postępowaniem w kwocie 100 złotych tytułem opłaty sądowej i 77 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W sprawie prowadzonej pod sygnaturą X GC 716/13, która następnie została połączona, na koszty postępowania złożyły się koszty opłaty sądowej od pozwu w kwocie 5.763 złote, koszty dojazdu w kwocie 1.046,44 złote oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.617 złotych (wynagrodzenie pełnomocnika stosownie do wartości przedmiotu sporu wraz z opłatą skarbową), jak również koszty postępowania z wniosku o zabezpieczenie roszczenia w kwocie 100 złotych.

Wniosek o zwrot kosztów dojazdu pełnomocnika Sąd uznał za uzasadniony w zakresie przez niego wskazanym wobec konieczności rozpoznawania sprawy przez sąd położony w okręgu (...), ze względu na treść umowy stron, kierując się stanowiskiem wyrażonym m.in. w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2012 r., IV CZ 109/12 (Legis nr 589133)

Sąd nie uwzględnił jednakże kosztów postępowania zażaleniowego wobec braku odpowiedniego wniosku, a także kosztów poniesionych przez powodów w postępowaniu egzekucyjnym w przedmiocie zabezpieczenia jako nieudokumentowanych. Zasadą bowiem jest, iż Sąd orzekając o zwrocie kosztów postępowania zabezpieczającego musi mieć na względzie postanowienie komornika o ustaleniu ich wysokości, a nawet gdyby uznać, że takie postanowienie nie jest niezbędne, to przynajmniej opierać się powinien na dowodzie uiszczenia opłaty w tym postępowaniu. Ani jednego ani drugiej strona powodowa, składając zestawienie poniesionych kosztów, nie przedstawiła, a z faktu, iż została wezwana przez komornika do uiszczenia opłat we wskazanych kwotach nie wynika, aby faktycznie je poniosła.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 zd. 1 k.p.c., Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 947,30 złotych wydatków poniesionych w toku postępowania tymczasowo przez Skarb Państwa. Na tą kwotę składają się koszty dojazdu świadka I. T. w kwocie 445,82 złote oraz koszty dojazdu świadka M. P. (2) w kwocie 501,48 złote.